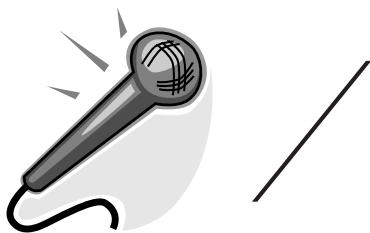

Nieuwe toekomst voor de Universiteitskrant

Van papieren krant naar digitale veelzijdigheid

Decennialang was het een vast ritueel op de donderdag: de nieuwe Universiteitskrant lag in de bak, je pakte hem eruit en las hem bij de koffie. In januari verscheen echter de laatste papieren UK. Pictogram sprak met haar UK-collega's over de toekomst - een gesprek dat soms meer over technologie ging dan over journalistiek...

René Lapoutre en Hanneke Boonstra

We spreken hoofdredacteur Hanneke Boonstra en vormgever René Lapoutre in de week nadat de allerlaatste UK is verschenen, met op de voorpagina de vrolijke verzuchting 'Nooit meer vieze vingers!' Wat in de maanden voor deze droeve gebeurtenis vooral opviel, was dat de UK-redactie deze verandering zo positief bracht, en alleen maar voordelen leek te zien in het verdwijnen van de papieren UK.

Boonstra: We waren zelf al een tijdlang druk bezig met een nieuwe site, met nadenken over vernieuwing, de stap naar internet... maar we vonden de tijd nog niet rijp genoeg om de papieren UK op te heffen.

Lapoutre: We wilden altijd al én-én werken. Met behoud van de papieren krant.

Boonstra: Door de terugloop van advertentieinkomsten zaten we gebakken aan zestien

pagina's per nummer, maar we wilden soms eigenlijk dolgraag een veel dikker nummer uitbrengen omdat we niet alles kwijt konden wat we willen. Dat kon dus niet.

Die teruglopende advertentie-inkomsten deden ons natuurlijk de das om. Vorig jaar was al een rampjaar, maar dit jaar zijn de cijfers nog rampzaliger. Dat zie je natuurlijk in de hele krantenwereld. Verder wilde de RUG geen mededelingen meer in de UK plaatsen, maar meer communiceren via de nieuwe site. En vorig jaar mei deelde het College van Bestuur ons mee dat ook de personeelsadvertenties gingen verdwijnen. Nou, dat scheelde een enorme hoop geld.

Denk maar eens een andere kant op, zei het College toen. Maar gelukkig waren wij die andere kant dus al aan het opdenken.

Oud-UK-hoofdredacteur Hans Kuné verslikt zich op dit punt van het interview in zijn koffie. "Dus in plaats van dat de UK het College vertelt welke kant ze op moeten kijken, vertelt het College dat nu aan de UK!" Het zijn barre tijden...

Hoe denken jullie het verlies van de papieren krant op te vangen?

Boonstra: Om te beginnen hebben we een denktank in het leven geroepen. Daar zitten medewerkers en studenten in, die gaan meedenken over een nieuwe koers voor de UK. Hoe zet je jezelf in de markt, hoe hou je de aandacht van je publiek vast?

Lapoutre: Het College heeft al geroepen: alle studenten hebben een tablet – wat natuurlijk helemaal niet waar is, maar we zijn wel meteen gaan onderzoeken welke mogelijkheden apps bieden, ook voor de smartphone. We hebben gekeken naar zogeheten native apps (apps zoals van Volkskrant en Times, die in de online winkels verkocht worden en die je apart moet installeren als app, red.), maar met behulp van HTML5 en CSS3 kun je zoets ook in een browser vormge-

ven, als web-magazine dus. En dan zijn ze ook *responsive*: afhankelijk van het device waarmee je het benadert, past de site zich aan. Als je de site met een smartphone benadert, krijg je netjes alle berichten onder elkaar, maar op een desktop wordt het veel rijker van vormgeving. Hetzelfde geldt voor de navigatie: een knoppenbalk is niet handig op een smartphone, dus dat wordt dan een inglijdend menu vanaf de zijkant. In plaats van voor elk apparaat een aparte native app te ontwikkelen, hebben we dus gekozen voor een web-app. Dat scheelt ook de kosten van de App-store!

Met dit verhaal zijn we dus naar de websitebouwer BuyWays gegaan, en op basis van HTML5, CSS3 en jQuery maken zij nu onze nieuwe site en webmagazine. Eerst hadden we aan het CIT gevraagd wat handig is, maar die konden ons daar geen bevredigend antwoord op geven.

Boonstra: We hebben duidelijk gekozen voor Open Source, dus niet voor een gesloten systeem waarbij we van een leverancier afhankelijk zouden zijn.

Lapoutre: We werken nu onder WordPress; dat heeft een hele hoop voordelen, behalve dan

‘Wij vinden onszelf opnieuw uit’

dat de site heel erg traag is. Hoe dat precies komt, is ook weer een welles-nietes spelletje. Het wordt binnen de RUG gehost. Het CIT stelt dat onze website te veel van de server vraagt en dus minder belastend moet worden. En wij willen graag een server die aan onze vraag kan voldoen. Om deze patstelling te doorbreken stappen we om pragmatische redenen naar een commerciële partij over, die bovendien expert is op het gebied van bouwen van veeleisende sites onder WordPress.

Digitaal magazine

Boonstra: We willen het anders doen, en dat komt ook omdat wij straks een nieuwssite hebben met daarin een digitaal magazine. Twee dingen in één. Dat zie je nog niet zoveel in Nederland; de Intermediair heeft dat als eerste zo ongeveer gedaan.

Lapoutre: De papieren UK werd ook in pdf op de site gezet via Issuu. Dat is wezenlijk anders dan een HTML5-magazine. Het zijn pagina's die eruit zien als een gedrukt magazine, maar dan dus weer aangepast aan het scherm. Inzoomen en uitzoomen is niet meer nodig, je swipet gewoon door de pagina's heen. En Issuu was Flash, en dan kom je in de problemen met de iPad, waar dat niet op werkt. Het alternatief voor Flash zit hem ook weer in HTML5.

Een paar keer per jaar gaan we een magazine in druk uitbrengen; het eerste was er al in januari, dat volgde meteen op de laatste papieren krant. Maar op de site komt elke donderdag een digitaal magazine te staan. We willen natuurlijk wel actueel blijven, dus als een pagina klaar is, gaat hij gewoon 'in de stream', we willen niet telkens een week wachten.

Een van de voordelen van HTML5 is de 'storage'-functie, dus je kunt het hele blad uiteindelijk gewoon binnenhalen en het in één keer lokaal, zonder internetverbinding, in de trein bijvoorbeeld, lezen.

Boonstra: Of printen...

Wat een avontuur!

Boonstra: Je moet mensen voortdurend blijven vertellen dat je er bent. Eerst waren we zichtbaar, in een oplage van 14000. Mensen hadden de routine om donderdags even langs een bak te lopen en een krant te pakken. Dat is nu niet meer zo. Maar!

We hebben bij het college de wens op tafel gelegd dat alle studenten en medewerkers één keer in de week het UK-nieuws in hun mailbox binnenkrijgen. Dat is dus nu onze 'bak', maar dan online. Het is een rijk vormgegeven nieuwsbrief, weergegeven als een mini-site, dus je kunt klikken naar artikelen op de site, et cetera.

Medewerkers krijgen doorgaans al zoveel nieuwsbrieven, dus het is aan ons om er voor te zorgen dat hij er zo aantrekkelijk mogelijk uitziet, anders dan andere nieuwsbrieven.

Lapoutre: Verder is My University is natuurlijk in theorie de plek waar je de binding met je klanten kunt krijgen. We waren de eerste met een widget in de widgetwinkel en we hebben er nog een aantal in aanvraag lopen. Daar is het wachten nog even op.

Hoe gaat het redactiewerk er nu uitzien?

Lapoutre: We werken met dat CMS, dus redactieleden kunnen een artikel nadat ze het geschreven hebben, meteen plaatsen. Ze zetten het in WordPress klaar als concept en sturen een mailtje dat het er staat, waarna de eindredacteur er uiteraard eerst nog even naar kijkt voordat het gepubliceerd wordt.

Boonstra: We hebben bovendien allemaal een fotocursus gehad, en er zijn nieuwe camera's gekocht waarmee we op eenvoudige wijze toch wel goede foto's kunnen maken. Voor het magazine blijven we natuurlijk gebruik maken van onze fotografen, dat moeten gewoon mooie foto's zijn, maar voor de nieuwssite doen we het zelf. We kunnen ook kleine filmpjes maken.

Lapoutre: Alleen naar digitaal gaan en het één op één hetzelfde houden, dat zou raar zijn. Met CSS3 heb je ook mogelijkheden in tijd te gaan werken. Bijvoorbeeld met animaties. In de vormgeving kun je nu het lettertype aangeven, maar je kunt de letters ook met vertraging laten komen binnenzweven, of oplichten... De factor tijd en beweging zit in CSS3 en HTML5 gewoon ingebakken.

De beweging in een tablet bijvoorbeeld, dat voelt organisch aan. Het lijkt alsof je echt met je hand die pagina opzij-swipet, maar er zit natuurlijk gewoon een functie 'ease in' of 'ease out' achter. Er zit een kleine vertraging in alsof je fysiek ook die echte beweging maakt.

Zonder dat het een kermis wordt, kun je dat soort natuurlijke beleving dus ook wel in een blad inbouwen, zodat het een meerwaarde heeft.

Boonstra: Maar we maken er geen wilde toestand van hoor!

De UK komt naar je toe

Boonstra: Verder gaan we zelf de faculteiten in! We gaan mobiel werken. Verslaggevers hebben laptops, en we gaan letterlijk naar de mensen

toe. We gaan in kantines zitten werken, in andere ruimtes op faculteiten, zodat we heel veel contact hebben met onze achterban.

We kruipen dicht naar studenten en medewerkers toe.

Of we gaan ergens met een ploegje zitten, gewoon praten: wat gebeurt hier, wat zijn jullie problemen, wat is er aan de hand? We hebben het een keer eerder gedaan, we noemden dat UK Open, in het Harmoniegebouw, maar toen waren wij en de kantine daar er niet voldoende klaar voor. Nu wel.

En die papieren magazines delen we telkens zelf uit! Aankloppen bij mensen: alsjeblieft!

René, is jouw taak als vormgever niet heel erg veranderd?

Lapoutre: Eerst ben ik met de site aan de gang gegaan. Die hadden we uitbesteed aan een student, maar daar zat te weinig schot in. Toen heb ik het teruggehaald en die WordPress-site gebouwd. Dit project is zo groot en zo vernieuwend, dat moet je niet in je eentje willen doen, zeker niet als parttimer tussen je gewone taken door.

Boonstra: Ik heb met verrassing gezien hoe René in één jaar tijd iemand geworden is die nieuwe ideeën lanceert en ze ook nog aan ons kan duidelijk maken, en ook aan de websitebouwer! Hij heeft het zich gewoon eigen gemaakt, dat is een feestje!

Het was niet voor niets dat de UK het laatste half jaar nog maar een keer in de twee weken uitkwam... We hebben die maanden echt stinkend hard gewerkt. Veel zelf moeten uitvinden, een

heel nieuw plan moeten maken voor het College van Bestuur, een marketingplan gemaakt...

Het College heeft op zich niet bezuinigd op ons. Ze plaatsen natuurlijk geen personeelsadvertenties en mededelingen meer; dat besparen ze. En op jaarbasis 80.000 euro aan drukkosten, dat scheelt ook. Daarvoor in de plaats komen weer de drukkosten voor het nieuwe magazine, maar daar hopen we ook weer nieuwe advertenties voor te vinden.

Interactieve advertenties

Lapoutre: Voor adverteerders zijn er ook nieuwe mogelijkheden. Zodra die ook overgaan op HTML5, kunnen ze een hoop interactiviteit in een advertentie stoppen. De universiteit plaatst een personeelsadvertentie: hoogleraar gezocht, bezoek onze site. Maar je kunt het ook zo bouwen dat je daarop klikt en de advertentie schuift erin, net als bij de UK-widget nu al gebeurt. Terwijl je het magazine niet eens verlaat, kun je dan binnen het formaat van zo'n advertentie ook gewoon doorbladeren! Dat scheelt de lezer een stap die ze anders misschien niet doen.

Boonstra: Ons nieuws komt ook op de beeldschermen die in alle universitaire gebouwen hangen. Dat moet nog technisch worden uitgewerkt, dat is per faculteit verschillend.

Lapoutre: Ik was in januari in Parijs, en daar zag ik in de metro grote Samsungborden hangen. Dat zou een mooie vervanging voor onze nieuws, reclames, een soort grote tablet waarop je zelfs ook kunt swipen! Dat zou fantastisch zijn hier, maar het is voorlopig nog slechts een denkrichting. Volgens mij is het wel haalbaar.

De toekomst

Boonstra: De denkrant is: als je eenmaal digitaal bent, tel je niet meer mee. Dat is natuurlijk niet waar. Wat de toekomst gaat brengen is natuurlijk nog in hoge mate ongewis. Dat maakt het ook weer spannend. De startdatum voor nieuwe website en diensten is 4 maart, dat gaan we halen. Tot die tijd is er het eerste magazine, dat laten we langer liggen in de bakken.

Maar we hebben er ook echt zin in! De lezers zullen er aan moeten wennen. Het is een andere manier: ze hadden altijd hun koffiemoment, even de UK pakken en lezen. Medewerkers zeggen het ook: ik zit al de hele dag achter een computer, ik ga het niet online lezen.

Lapoutre: Wat daarin zal veranderen, is het tabletgebruik. Daarop is het lezen van de UK een heel andere beleving. Je zit met een iPad op schoot, dat is heel anders dan op een computer kijken. Om nog maar niet te spreken van de iPad Mini!

Boonstra: We krijgen dus van veel kanten te horen: jongens, wat jammer dat jullie niet meer op papier verschijnen... Wij zien dit zelf echter als een grote stap, als een ontzettende, het klinkt verschrikkelijk, uitdaging, maar dat is echt zo! Wij vinden onszelf opnieuw uit. En dat is een hartstikke leuk proces.

Naschrift De ontwikkelingen gaan door. Inmiddels is de digitale versie van de krant en het papieren magazine ook op de iPad leesbaar via *Issuu*.

uk site:

- **UK Widget in My University** Ga naar de widgetwinkel (rechtsboven, onder Instellingen) en je vindt de beide UK Widgets op pagina 4
- **UK app** Gratis te downloaden in de App-store en Android Market